

UZASADNIENIE

Potrzeba nowelizacji ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.) wynika z opublikowanego w dniu 11 lipca 2013 r. **wyroku Trybunału Konstytucyjnego** z dnia 25 czerwca 2013 r. **sygn. akt K 30/12**, zgodnie z którym przepis upoważnienia ustawowego dotyczący określenia opłat za czynności „związane z prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu oraz związane z prowadzeniem krajowego systemu informacji o terenie, za udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego” **traci moc z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku, tj. z dniem 12 lipca 2014 r.**

Zmiany w przepisach ogólnych oraz legislacyjne o charakterze porządkującym

Ze względów redakcyjnych oraz merytorycznych, na nowo określono zakres przedmiotowy ustawy (art. 1). Przepis ten przeredagowano eliminując nieprawidłowości w dotychczasowym brzmieniu art. 1, z którego wynika, że sprawy, o których mowa w pkt 2-8, w kontekście treści pkt 1 tej jednostki redakcyjnej, nie należą do dziedziny jaką jest geodezja i kartografia, co jest oczywiście nieprawdą. Ponadto konieczność zmiany art. 1 wynika z tego, że w liście wyliczeniowej tego artykułu w pkt 8 wymieniona jest numeracja porządkowa nieruchomości w miejscowościach, a więc instytucja prawna, która zniesiona została z dniem 7 czerwca 2010 r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, natomiast przepis ten nie zawiera informacji, że ustawa określa:

- 1) organizację i zasady Służby Geodezyjnej i Kartograficznej;
- 2) zasady wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych;
- 3) zasady zakładania i prowadzenia baz danych, ewidencji i rejestrów;
- 4) zasady wykonywania gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

Nieścisłości te zostały wyeliminowane przez zredagowanie na nowo art. 1.

Jednocześnie dodano lub zmieniono definicje zawarte w art. 2 ustawy, gdyż z uwagi na możliwość niejednoznacznej interpretacji wymagały one doprecyzowania i uzupełnienia (m. in. definicje: prac geodezyjnych, prac kartograficznych, osnów geodezyjnych, mapy

zasadniczej, państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w zakresie zasobu centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, ewidencji gruntów i budynków).

Wielokrotne nowelizacje ustawy spowodowały powstanie rozbieżności w stosowanej nomenklaturze. Wobec powyższego ujednociono również sposób posługiwania się w ustawie pojęciami „centralny zasób geodezyjny i kartograficzny”, „wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny” i „powiatowy zasób geodezyjny i kartograficzny”. **Zaznaczyć należy, iż w związku z tym wymagają nowelizacji przepisy rozporządzenia wydane na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy.**

Zmiana przepisów kompetencyjnych

Art. 7a pkt 12 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne nakłada obecnie na Głównego Geodetę Kraju obowiązek opracowania wytycznych dotyczących powszechnej taksacji nieruchomości i nadzorowania jej przebiegu. Zadanie dotyczące opracowania wytycznych należy uznać za niezgodne z przepisami art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Ponadto, sposób przeprowadzania powszechnej taksacji nieruchomości określają przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2005 r. w sprawie powszechnej taksacji nieruchomości (Dz. U. Nr 131, poz. 1092).

Z obowiązkiem nadzoru nad przebiegiem powszechnej taksacji nieruchomości, określonym w art. 7a pkt 12, nie są związane narzędzia prawne, które umożliwiłyby wykonanie tego obowiązku. Przepis art. 7a pkt 12 pozostaje w kolizji z art. 172 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.), zgodnie z którym jedną z funkcji nadzorczych nad powszechną taksacją nieruchomości ustawodawca powierzył naczelnemu organowi administracji państwowej, właściwemu w sprawach katastru nieruchomości. W świetle przepisów ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach w administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743 i 984), oczywistym jest, że naczelnym organem w sprawach katastru nieruchomości, o którym mowa w art. 172 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, jest minister właściwy do spraw administracji publicznej. Mając na uwadze powyższe, przyjęto rozwiązanie polegające na uchyleniu pkt 12 w art. 7a, a w konsekwencji – także pkt 5 w ust. 1 w art. 7.

Dodano również regulacje dopuszczające współdziałanie, w zakresie merytorycznym i finansowym, marszałków województw z Głównym Geodetą Kraju w procesie tworzenia standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:25 000 oraz 1:50 000. Współdziałanie to odbywać się będzie na podstawie porozumień dotyczących wspólnej realizacji przedsięwzięć zmierzających do opracowania map topograficznych w skali 1:25 000 oraz 1:50 000 dla określonego obszaru, przy czym wydzielone części tych przedsięwzięć finansować będzie samorząd województwa, jeżeli będzie zainteresowany przyspieszeniem działań w tym zakresie, zaś pozostała część tych przedsięwzięć finansowana będzie przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii ze środków budżetowych.

Ponadto w celu wyeliminowania powielania zadań wykonywanych przez Służbę Geodezyjną i Kartograficzną dodano regulacje zobowiązujące Głównego Geodetę Kraju oraz Ministra Obrony Narodowej do współdziałania przy realizacji zadań w zakresie geodezji i kartografii mających znaczenie dla obronności państwa, w tym tworzenia standardowych opracowań kartograficznych.

Doprecyzowano również zadania marszałka województwa oraz starosty, wskazując, że organy te współdziałają z innymi organami Służby Geodezyjnej i Kartograficznej przy tworzeniu i utrzymywaniu krajowego systemu informacji o terenie.

Zmiana przepisów dotyczących kontroli działalności wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego oraz organów administracji geodezyjnej i kartograficznej, a także kontroli przedsiębiorców wykonujących prace geodezyjne lub kartograficzne

Upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia zawarte w art. 9 ustawy nie jest poprzedzone żadnym przepisem prawa materialnego, określającego zakres przedmiotowy kontroli. Zmiana regulacji dotycząca kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii, wypełnia zasadę wynikającą z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którą rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Zmiana art. 9 stanowi w istocie ukształtowanie na poziomie ustawowym zasadniczych elementów regulacji prawnej dotyczącej kontroli urzędów, instytucji publicznych i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii.

Projektowane przepisy stanowią, że kontrola dotycząca działalności wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, organów administracji geodezyjnej i kartograficznej oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej wykonujących prace geodezyjne lub prace kartograficzne, wykonywana będzie zgodnie z przepisami art. 11- art. 57 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), natomiast kontrola przedsiębiorców odbywać się będzie na zasadach przewidzianych przez przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672).

Ponadto określono, iż Główny Geodeta Kraju w ramach uprawnień nadzorczych kontrolował będzie działalność wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego również przez objęcie kontrolą także działalności organów administracji geodezyjnej i kartograficznej, przedsiębiorców oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej wykonujących prace geodezyjne lub prace kartograficzne.

Ponadto, nowe regulacje określają zakres kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej wykonujących prace geodezyjne lub prace kartograficzne w dziedzinie geodezji i kartografii, przy czym kontrola może dotyczyć:

- 1) zgłaszania prac geodezyjnych lub prac kartograficznych;
- 2) przekazywania do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego wyników prac geodezyjnych lub prac kartograficznych;
- 3) przestrzegania przepisów dotyczących samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii;
- 4) rzetelności wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych.

Zmiana przepisów określających zasady wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 11, wykonawcą prac geodezyjnych lub prac kartograficznych może być przedsiębiorca, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, oraz osoba fizyczna legitymująca się odpowiednimi uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie geodezji i kartografii. W przypadku, gdy wykonawcą prac geodezyjnych lub prac kartograficznych podlegających obowiązkowi

zgłoszenia organowi Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, jest przedsiębiorca lub jednostka organizacyjna, a poszczególne czynności składające się na te prace nie będą realizowane samodzielnie przez osobę legitymującą się odpowiednimi uprawnieniami zawodowymi, przedsiębiorca lub kierownik jednostki organizacyjnej będzie obowiązany ustanowić kierownika prac geodezyjnych lub kierownika prac kartograficznych, legitymującego się odpowiednimi uprawnieniami zawodowymi, który będzie odpowiedzialny za należyte wykonanie określonych prac geodezyjnych lub kartograficznych oraz ich końcowy rezultat.

Przyjęcie proponowanych rozwiązań uporządkuje między innymi relacje prawne między osobami pełniącymi funkcje biegłych sądowych, mierniczych górniczych, asystentów mierniczych górniczych, nieprowadzącymi działalności gospodarczej, a organami Służby Geodezyjnej i Kartograficznej.

W art. 12 oraz w dodawanych art. 12a-12d określono zakres prac geodezyjnych lub prac kartograficznych podlegających zgłoszeniu, zawartość takiego zgłoszenia oraz zasady przyjmowania materiałów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Zmiana przepisów dotyczących ewidencji gruntów i budynków

Ze względu na potrzebę doprecyzowania zakresu informacji gromadzonych w ewidencji gruntów i budynków zmianie ulegają również przepisy określające zawartość ewidencji gruntów i budynków (art. 20) przez znowelizowanie w ust. 1 pkt 1 dostosowującego jego treść do treści ustawy oraz dodanie ust. 2 określającego, że w ewidencji gruntów i budynków wykazuje się także:

- 1) właścicieli nieruchomości, a w przypadku:
 - a) nieruchomości Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego – oprócz właścicieli inne osoby, państwowe lub samorządowe jednostki organizacyjne lub organy administracji publicznej, w których władaniu lub gospodarowaniu, w rozumieniu odrębnych przepisów, znajdują się te nieruchomości,
 - b) gruntów, dla których ze względu na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów albo innych dokumentów nie można ustalić ich właścicieli – osoby lub jednostki organizacyjne, które władają tymi gruntami na zasadach samoistnego posiadania,
- 2) miejsce pobytu stałego lub adres siedziby osób, jednostek organizacyjnych oraz organów, o których mowa w pkt 1 w lit. a,
- 3) informację o wpisaniu do rejestru zabytków,

- 4) informację, czy wyróżniony w ewidencji gruntów i budynków obszar gruntu, w całości lub w części, objęty jest formą ochrony przyrody wskazaną w art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 poz. 627),
- 5) wartość katastralną nieruchomości,
- 6) informacje dotyczące umów dzierżawy, jeżeli od wykazania takich informacji w ewidencji gruntów i budynków uzależnione jest nabycie praw wynikających z odrębnych przepisów.

Ponadto określono, że przepisy art. 20 ust. 2a nie naruszają przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169, z późn. zm.), które to przepisy określają zakres informacji ujawnianych w ewidencji gruntów i budynków w odniesieniu do wspólnot gruntowych. Konsekwencją przyjęcia proponowanych zmian dotyczących art. 20 ust. 2a ustawy jest uchylenie jej art. 51.

Na podstawie art. 20 ust. 2b ustalanie osób lub jednostek organizacyjnych, które władają na zasadach samoistnego posiadania gruntami, dla których ze względu na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów albo innych dokumentów nie można ustalić ich właścicieli, będzie mogło nastąpić w procesie modernizacji ewidencji gruntów lub w ramach bieżącej jej aktualizacji w drodze decyzji administracyjnej starosty.

W art. 22 ust. 2 ustawy określono obowiązek zgłaszania zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków został wyłączony nie tylko w odniesieniu do zmian wynikających z ostatecznych decyzji administracyjnych, ale także z: aktów normatywnych, prawomocnych orzeczeń sądowych, aktów notarialnych, materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, wpisów w innych rejestrach publicznych oraz dokumentacji architektoniczno-budowlanej przechowywanej przez organy administracji architektoniczno-budowlanej.

W ust. 3 tego przepisu przyjęto rozwiązania prawne, na mocy których organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków ma prawo żądać w drodze decyzji od osób i jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 2 ustawy:

- 1) spowodowania opracowania dokumentacji geodezyjnej niezbędnej do aktualizacji bazy danych ewidencji gruntów i budynków w przypadku ustalenia, że stan rzeczywisty nieruchomości jest inny niż ujawniony w tym operacie, a stwierdzona niezgodność jest skutkiem robót budowlanych, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, a jednocześnie taka dokumentacja nie była dotychczas wykonana,

- 2) udostępniania dokumentacji budowy oraz dokumentacji powykonawczej, o których mowa w art. 3 pkt 13 i 14 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, jeżeli jest to niezbędne dla ujawnienia w bazie danych ewidencji gruntów i budynków danych dotyczących budynku lub działki;
- 3) udzielanie informacji o sposobie użytkowania budynków i samodzielnych lokali.

Nałożenie w drodze decyzji obowiązków, o których mowa w pkt 1-3 będzie dopuszczalne tylko w tych przypadkach, gdy odpowiednie dokumenty i informacje nie mogą być uzyskane przez organ w drodze innych działań wynikających z przepisów prawa.

W rezultacie przyjęcia tego rozwiązania w art. 22 ust. 4 i 5 przyjęto rozwiązanie zapobiegające możliwości uchylania się zobowiązanych od wykonania nałożonych na nich obowiązków. W tym celu przymuszenia do wykonania obowiązków będzie możliwa ich egzekucja w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w tym w drodze wykonania zastępczego. Pozostawiono jednakże możliwość ubiegania się przez ww. podmioty o umorzenie w całości lub w części kosztów wykonania zastępczego lub też rozłożenie na raty tych kosztów. Przesłanką do odstąpienia od egzekucji w całości lub w części ww. zobowiązań będzie udokumentowany przez wnioskodawców fakt korzystania przez nich z jednego z zasiłków, o których mowa w art. 37, art. 38, art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509) lub w art. 5 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1385, z 2012 poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 1291). Możliwe będzie również ubieganie się o umorzenie w całości lub w części kosztów wykonania zastępczego w przypadku, gdy z ww. zasiłków wnioskodawca korzystał w okresie 2 lat, w przypadku zasiłków okresowych, lub 3 lat, w przypadku zasiłków jednorazowych. Wprowadzenie powyższych terminów, w ocenie projektodawcy, pozwala na przywrócenie stabilności finansowej zobowiązanych do poniesienia kosztów wykonania zastępczego.

Zmiana redakcji art. 23 ustawy ma na celu określenie, w postaci list wyliczeniowych, tematycznych rodzajów decyzji administracyjnych, orzeczeń sądowych, aktów notarialnych oraz innych dokumentów urzędowych, których odpisy powinny być przekazywane staroście jako organowi właściwemu w sprawach ewidencji gruntów i budynków. Nowelizacja treści art. 23 ustawy stworzy lepsze warunki prawne do dostępu dokumentów zawierających informacje niezbędne do aktualizacji ewidencji gruntów i budynków, a tym samym przyczyni się do poprawy jakości danych tego rejestru. Nowa treść art. 23 ust. 5 ustawy uwzględni również

skrócenie do 14 dni terminu na przekazanie dokumentów. **W tym miejscu należy dodać, że równolegle toczą się prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Projekt Nr ZD55), którego przedmiotem jest między innymi zmiana art. 23 Prawa geodezyjnego i kartograficznego. Mając na uwadze konieczność skoordynowania prac nad obu projektami proponuje się przyjąć rozwiązania zaproponowane w niniejszej ustawie jako dalej idące oraz korzystniejsze dla obywateli, czyli przyjąć brzmienie art. 23 niniejszego projektu ustawy.**

W art. 24 dodano ust. 2a, który określa zasady aktualizacji operatu ewidencyjnego. Określono w nim, że starosta jest zobowiązany do aktualizacji operatu ewidencyjnego:

- 1) z urzędu, jeżeli zmiany danych ewidencyjnych wynikają z dyspozycji aktów normatywnych, dokumentów, o których mowa w art. 23 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, a także na skutek wykrycia danych błędnych lub wpisów dokonanych bez podstawy prawnej,
- 2) na wniosek podmiotów, które dysponują prawami do nieruchomości lub władają gruntami na zasadach samoistnego posiadania.

W art. 24 ust. 2b określono przypadki, w jakich aktualizacja operatu ewidencyjnego odbywać się będzie w trybie czynności materialno-technicznych, a w jakich w drodze postępowania administracyjnego zakończonego decyzją administracyjną.

Nadano nowe brzmienie art. 24a ust. 7 i 8 ustawy w celu ustalenia terminu, w jakim podlegać będą rozpatrzeniu uwagi do danych zawartych w wyłożonym do wglądu operacie opisowo-kartograficznym. W świetle nowych rozwiązań dane zawarte w operacie opisowo-kartograficznym staną się danymi operatu ewidencyjnego po upływie terminu określanego przez ustawę na rozpatrzenie zgłoszonych uwag. W przypadku, gdy organ nie rozpatrzy uwag w okresie wyłożenia projektu operatu opisowo-kartograficznego w terminie określonym ustawą, uwagi te podlegać będą rozpatrzeniu na zasadach określonych w art. 24a ust. 10 ustawy. Nowelizacja art. 24a ustawy przyczyni się do usprawnienia procesu modernizacji gruntów i budynków oraz wyeliminuje istotne wady obecnych rozwiązań prawnych.

Nowelizowano treść art. 24b ust. 1 ustawy poprzez uzupełnienie katalogu podmiotów współtworzących i wspólnie utrzymujących zintegrowany system informacji o nieruchomościach o ministra właściwego do spraw wewnętrznych odpowiedzialnego za

prorowadzenie zbioru PESEL, a wykreślenie z tego katalogu ministra właściwego do spraw administracji publicznej, który nie prowadzi żadnego z rejestrów publicznych wymienionych w tym przepisie. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu podmioty wyżej wymienione zobowiązane zostały do współdziałania z Głównym Geodetą Kraju w tworzeniu i do utrzymywania mechanizmów interfejsowych, zapewniających realizację funkcjonalności systemu, oraz do jego zasilania i udostępnianie danych, nie zaś do finansowego udziału w utrzymaniu centralnej części tego systemu.

Zmiana przepisów dotyczących geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu

Zmiana przepisów zawartych w art. 27 i 28 dotyczących zasad koordynacji usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu oraz inwentaryzacji i ewidencjonowania tych sieci ma związek ze stanowiskiem Komitetu Rady Ministrów do Spraw Informatyzacji i Łączności wyrażonym w dokumencie pt.: „Stanowisko Komitetu Rady Ministrów do Spraw Informatyzacji i Łączności w sprawie barier procesu inwestycyjnego w telekomunikacji” z dnia 26 sierpnia 2008 r., w którym zawarto następujące propozycje zmian przepisów ustawy: „niezbędne jest również wyeliminowanie udziału zespołów uzgadniania dokumentacji projektowej sieci uzbrojenia terenu poprzez wydanie rozporządzenia na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy”. Proponowane rozwiązania prawne wyeliminują zbędne bariery w procesie inwestycyjnym dotyczącym sieci uzbrojenia terenu, ale jednocześnie, mając na względzie, że sieci uzbrojenia terenu służą w wielu przypadkach do przesyłania pod wysokim ciśnieniem łatwopalnych gazów i cieczy, wody oraz energii elektrycznej, umożliwią opracowywanie projektów budowlanych tych sieci w sposób zapewniający bezpieczeństwa ludzi i mienia w procesie ich budowy oraz eksploatacji. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane ciężar odpowiedzialności za prawidłowe i bezkolizyjne usytuowanie projektowanych sieci uzbrojenia terenu spoczywa na projektancie tych sieci. Proponowane przepisy mają na celu ułatwienie projektantowi udźwignięcie tego ciężaru. W tym celu proponuje się rozszerzenia zakresu informacyjnego geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu o dane dotyczące obiektów projektowanych. Ponadto, proponowane regulacje prawne powinny zapewnić projektantom, podobnie jak podmiotom, do których należą prawa rzeczowe lub uprawnienia zarządcze związane z sieciami uzbrojenia terenu, dostęp do informacji gromadzonych w ewidencji sieci uzbrojenia za pomocą usług sieciowych.

Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 27 ust. 5 minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia: szczegółowy zakres danych gromadzonych w powiatowej bazie GESUT i krajowej bazie GESUT, tryb i standardy tworzenia i aktualizacji tych baz oraz udostępniania danych z tych baz.

W art. 28b określono, że sytuowanie, na obszarach miast oraz w pasach drogowych na terenie istniejącej lub projektowanej zwartej zabudowy obszarów wiejskich, projektowanych sieci uzbrojenia terenu podlega obowiązkowemu uzgodnieniu na naradach koordynacyjnych organizowanych przez starostę. Narady koordynacyjnej nie organizuje się w stosunku do przyłączy oraz sieci uzbrojenia terenu sytuowanych wyłącznie w granicach działki budowlanej.

Wszczęcie działań koordynacyjnych następuje w momencie przedłożenia staroście przez inwestora lub projektanta dokumentów zawierających propozycję usytuowania tych sieci, wraz z wnioskiem o uzgodnienie tej propozycji. O sposobie, miejscu i terminie przeprowadzenia narady starosta zawiadamia wnioskodawców oraz podmioty, które zarządzają sieciami uzbrojenia terenu, organy gmin, wójta lub burmistrza, a także, w uzasadnionych przypadkach, inne podmioty, które mogą być zainteresowane rezultatami narady koordynacyjnej. Ponadto na podstawie ust. 4 tego przepisu na wniosek inwestora lub projektanta sieci uzbrojenia terenu, podmiotu zarządzającego siecią uzbrojenia terenu lub też organu gminy, wójta lub burmistrza, uzasadniony w szczególności potrzebą wyeliminowania zagrożeń wynikających z możliwej kolizji między sytuowanymi na tym samym terenie sieciami uzbrojenia terenu, przedmiotem narady koordynacyjnej może być sytuowanie projektowanych sieci uzbrojenia terenu na obszarach innych niż wymienione w ust. 1 lub sytuowanie przyłączy. Zakłada się, że narady koordynacyjne będą przeprowadzane zarówno w formie tradycyjnych spotkań zainteresowanych podmiotów, jak i w inny sposób, w szczególności za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Projekt ustawy pozostawia staroście swobodę wyboru sposobu przeprowadzenia narady.

Na podstawie art. 28e ustawy podmioty, które władają sieciami uzbrojenia terenu są obowiązane do współdziałania ze starostami w procesie zakładania i prowadzenia geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu. W szczególności podmioty te są zobowiązane do:

- 1) wydania opinii co do zgodności treści utworzonej przez starostę bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu ze stanem wynikającym z dokumentacji

prowadzonej przez te podmioty, w tym wskazania ewentualnych nieprawidłowości w treści tej bazy;

- 2) delegowania swoich przedstawicieli na narady koordynacyjne organizowane przez starostę.

W art. 28f określono, że będzie można wyłączyć z geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu sieci technologiczne przedsiębiorstw, które wykorzystywane są wyłącznie przez te przedsiębiorstwa i są położone na gruntach znajdujących się w wyłącznym władaniu tych przedsiębiorców. Wyłączenie będzie następowało w drodze decyzji administracyjnej wydawanej na wniosek przedsiębiorcy. W takim przypadku obowiązek prowadzenia ewidencji takich sieci, zgodnie ze standardami obowiązującymi dla prowadzenia geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, należał będzie do przedsiębiorcy. Zaproponowano także, by w przypadku likwidacji przedsiębiorstwa bądź zmiany charakteru sieci na publiczną, przedsiębiorca był zobowiązany do przekazania staroście posiadanej dokumentacji dotyczącej sieci.

W przepisie nałożono na przedsiębiorców obowiązek udzielania projektantowi oraz wykonawcy mapy do celów projektowych odpowiednich, dostosowanych do potrzeb, informacji o zakrytych przewodach i urządzeniach sieci technologicznych nieobjętych geodezyjną ewidencją sieci uzbrojenia terenu, jeżeli opracowywany przez projektanta projekt budowlany lub mapa do celów projektowych obejmować będzie grunty należące do tych przedsiębiorców. Za udzielanie takich informacji, przedsiębiorca będzie mógł pobierać wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż wysokość opłaty, która będzie określona przepisami ustawy za udostępnianie informacji z bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu.

Zmiana przepisów dotyczących opłat

W miejsce zakwestionowanego przez Trybunał przepisu art. 40 ust. 5 pkt 1 lit. b ustawy projektodawca wprowadza nowe kompleksowe regulacje dotyczące opłat za udostępnianie materiałów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, zawarte w art. 1 pkt 28 i 29, obejmujące nadanie nowego brzmienia art. 40a oraz dodanie przepisów art. 40b - 40i ustawy.

Jako zasadę przyjęto, że udostępnianie materiałów zasobu jest odpłatne, z wyjątkami określonymi w art. 40a ust. 2 oraz art. 40b ust. 2.

W związku z powyższym określono w art. 40a ust. 2 pkt 1, że nieodpłatnie będą udostępniane wszystkim zainteresowanym zbiory danych:

- 1) państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju,
- 2) państwowego rejestru nazw geograficznych, zawarte w bazie danych,
- 3) zawarte w bazie danych obiektów ogólnogeograficznych,
- 4) dotyczące numerycznego modelu terenu o interwale siatki co najmniej 100 m.

W art. 40a ust. 2 pkt 2 określono, że nieodpłatny dostęp do wszystkich zbiorów danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w postaci elektronicznej będzie przysługiwał na cele:

- 1) edukacyjne realizowane przez jednostki organizacyjne wchodzące w skład systemu oświaty, o którym mowa w ustawie o systemie oświaty, uczelnie, o których mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.) oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.);
- 2) badań naukowych oraz prac rozwojowych realizowanych jednostki naukowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615, z późn. zm.), oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego przez służby specjalne w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.).

W tym miejscu należy dodać, że niezbędne jest monitorowanie prac na etapie parlamentarnym nad projektami nowych ustaw o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz o Agencji Wywiadu, aby powołać właściwe przepisy wyżej powołanych projektów ustaw.

Jak wskazano powyżej, głównym celem projektowanej nowelizacji jest doprowadzenie do zgodności z Konstytucją przepisów ustawy dotyczących opłat.

W art. 40a ust. 2 pkt 3 określono, że w przypadku prac geodezyjnych oraz prac kartograficznych wykonywanych wyłącznie w celu realizacji określonych w ustawie organów administracji geodezyjnej i kartograficznej lub Głównego Geodety Kraju, organ zamawiający udostępni wykonawcy prac geodezyjnych nieodpłatnie wszystkie niezbędne dane oraz materiały z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego po podpisaniu umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego.

Dotychczasowy art. 40 ust. 3d, na podstawie którego wydaje się nieodpłatnie wypisy i wyrisy z operatu ewidencyjnego na żądanie sądów, prokuratury i innych organów państwowych został przeniesiony do art. 40b ust. 2.

Dodawany przepis art. 40b wprowadza również opłaty za inne czynności wykonywane przez organy udostępniające materiały zasobu (korzystanie z systemu ASG - EUPOS, sporządzanie i wydawanie wypisów oraz wyrysów z operatu ewidencji gruntów i budynków, uwierzytelnianie dokumentów opracowanych przez wykonawców prac geodezyjnych lub prac kartograficznych, wysłanie materiałów zasobu pod wskazany adres, udostępnianie do wglądu zbiorów aktów notarialnych oraz orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych będących podstawą wpisów w ewidencji gruntów i budynków oraz uzgadnianie usytuowania projektowanej sieci uzbrojenia terenu). Proponowane stawki opłat lub sposób ich wyliczania zawarte zostały w załączniku do ustawy, dodawanym w art. 1 pkt 44.

Dodawany art. 40c stanowi, że wraz z udostępnionymi materiałami zasobu udzielana będzie licencja określająca warunki wykorzystania tych materiałów. Z kolei art. 40d stanowi ogólną regulacją dotyczącą sposobu obliczania wysokości należnej opłaty, odsyłając w szczególności do załącznika, ustalając jednocześnie, iż minimalna opłata wynosi 30 zł w przypadku udostępniania jednego zbioru danych w postaci elektronicznej lub udostępniania materiałów zasobu niezbędnych do wykonania prac geodezyjnych lub prac kartograficznych objętych jednym zgłoszeniem. Zasada ta nie będzie stosowana w przypadku udostępniania wykonawcy prac geodezyjnych lub prac kartograficznych dodatkowych materiałów zasobu w trakcie wykonywania prac geodezyjnych lub prac kartograficznych podlegających zgłoszeniu. Art. 40e wprowadza zasadę, iż wysokość opłaty oraz sposób jej obliczenia utrwalany jest w Dokumencie Obliczenia Opłaty, wydawanym przez organ udostępniający materiały zasobu lub wykonujący inne czynności podlegające opłacie. Dodatkowo, art. 40f stanowi, iż w przypadku sporu co do zakresu udostępnianych materiałów zasobu lub wysokości należnej opłaty, właściwy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej orzeka w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 40g stanowi upoważnienie dla ministra właściwego do spraw administracji publicznej do określenia w drodze rozporządzenia wzorów wniosków o udostępnienie materiałów zasobu, sposobu wydawania licencji oraz ich formy i wzorów, jak również wzoru Dokumentu obliczenia opłaty. Z kolei art. 40h określa ogólne zasady udostępniania przez organy standardowych opracowań kartograficznych w postaci nieelektronicznej oraz

ortofotomapy, należących do zasobu geodezyjnego i kartograficznego, leżących w gestii innego organu oraz określa sposób i termin rozliczania i przekazywania środków finansowych uzyskanych z opłat za udostępnianie materiałów zasobu pozyskanych z innego zasobu, a także przekazywania informacji o materiałach udostępnionych z innego zasobu.

W art. 40i określono zasady podziałów wpływów z tytułu opłat, które będą stosowane przy udostępnianiu przez właściwy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej wykonawcom prac geodezyjnych i kartograficznych danych i materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego pozyskanych przez ten organ z innych części państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Art. 40j określa zasady waloryzacji opłat. Stawki opłat za udostępnianie zbiorów danych i innych materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego będą podlegać corocznej waloryzacji w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki te są waloryzowane, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, ogłaszanego komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. W przypadku gdy wskaźnik ten ma wartość ujemną, stawki opłat nie ulegają zmianie. . Zredagowano również delegację dla ministra właściwego do spraw administracji publicznej do ogłaszania, najpóźniej do 31 października każdego roku, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokości zwaloryzowanych stawek, które będą obowiązywały od 1 stycznia następnego roku. Publikacja obwieszczenia ma na celu ułatwienie obliczenia wysokości opłaty poprzez wskazanie aktualnej wysokości stawki podstawowej. Podkreślić należy, iż samo obwieszczenie nie może stanowić podstawy wyliczenia opłaty, gdyż ma charakter wyłącznie subsydiarny.

Stosownie do art. 10 ustawy pierwsza waloryzacja zostanie dokonana w 2015 r., a jej skutki będą obowiązywały od 1 stycznia 2016 r.

Zmiana przepisów dotyczących odpowiedzialności zawodowej

Znowelizowano przepisy dotyczące odpowiedzialności zawodowej geodetów zapewniając odpowiedni poziom gwarancji dla osób, przeciwko którym postępowania się toczą, w tym kontradiktoryjność i dwuinstancyjność postępowania, prawo do obrony oraz przedawnienie ścigania i przedawnienie karalności, zatarcie kary, jak również prawo wniesienia odwołania do sądu powszechnego, zgodnie z opinią Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 2013 r. (sygn. DP-10-25-12(2)/13/RL)

Z katalogu kar dyscyplinarnych usunięta została kara zawieszenia uprawnień zawodowych do czasu ponownego przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym, jako kara umożliwiająca bezterminowe pozbawienie prawa wykonywania zawodu geodety lub kartografa bez orzeczenia sądu. Ponadto zrezygnowano z przepisu, na podstawie którego Główny Geodeta Kraju w drodze decyzji mógł orzec o pozbawieniu uprawnień zawodowych geodetę skazanego za katalog przestępstw wymienionych w dotychczasowym art. 46 ust. 3. Przepisy te uznano za niespełniające elementarnych zasad konstytucyjnych pod rządami aktualnie obowiązującej Konstytucji.

Dwuinstancyjność postępowania dyscyplinarnego została zapewniona przez wprowadzenie wojewódzkich komisji dyscyplinarnych w I instancji oraz Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej działającej przy Głównym Geodecie Kraju (art. 46g). Ponadto w celu zapewnienia kontrydiktoryjności postępowania wprowadzono instytucję rzecznika dyscyplinarnego oraz określono kto jest stroną w postępowaniu dyscyplinarnym (art. 46d i 46l). Aby zapewnić pełną gwarancję praw strony obwinionej zdecydowano, że w postępowaniu przed komisjami będą stosowane odpowiednio przepisy Kodeksy postępowania karnego (art. 46w).

Projektowane przepisy przewidują, że od orzeczenia komisji dyscyplinarnej II instancji przysługiwać będzie prawo odwołania się do sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. (art. 46p ust. 1). Wprowadzono również przepisy określające instytucję przedawnienia (art. 46c), zatarcia skazania (art. 46r) oraz zasady ponoszenia kosztów postępowania (art. 46u). Ponadto w art. 46t określono przypadki, kiedy następuje wykreślenie z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe.

Zmiana przepisów dotyczących ewidencji miejscowości ulic i adresów

W art. 47a dodano ust. 4a, na mocy którego ewidencja miejscowości, ulic i adresów, oprócz danych adresowych dotyczących budynków mieszkalnych oraz innych budynków przeznaczonych do stałego lub czasowego przebywania ludzi będzie mogła zawierać także dane adresowe dotyczące obiektów, takich jak: parkingi, garaże, wjazdy i wejścia do parków, ogrodów oraz innych miejsc zorganizowanego wypoczynku lub działalności gospodarczej.

Zmiana ta jest zgodna z wnioskami i oczekiwaniami jednostek gminnego samorządu terytorialnego odpowiedzialnego za system adresowy w Polsce.

Zmiana przepisów dotyczących odpowiedzialności karnej oraz wprowadzenie przepisów dotyczących kar pieniężnych

Znowelizowano również przepisy karne zawarte w ustawie (art. 48 ust. 1) dostosowując katalog wykroczeń, do zaproponowanych zmian w treści ustawy przez uchylenie w art. 48 w ust. 1 pkt 4 i 6 oraz zmiany brzmienia pkt 1 i 5, które wynikają z konieczności dostosowania ich treści do nowego brzmienia przepisów o zgłaszaniu prac geodezyjnych lub prac kartograficznych (art. 12a) oraz przepisów dotyczących ewidencji gruntów i budynków (art. 22 ust. 2). Dodatkowo wprowadzono nowe regulacje dotyczące kar pieniężnych za przetwarzanie danych i innych materiałów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego bez wymaganej licencji, niezgodnie z warunkami licencji lub ich udostępniania wbrew postanowieniom licencji osobom trzecim. Projektodawca przewidział, że karę pieniężną nakładać będzie w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) Główny Geodeta Kraju, jeżeli naruszenie warunków licencji dotyczy materiałów z centralnego zasobu geodezyjnego i kartograficznego;
- 2) wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, jeżeli naruszenie warunków licencji dotyczy materiałów zasobu wojewódzkiego lub powiatowego.

Kary pieniężne stanowiąc będą dochody budżetu państwa. W przypadku uchylenia albo stwierdzenia nieważności decyzji, a także uwzględnienia skargi przez sąd administracyjny uiszczona kara pieniężna podlegać będzie zwrotowi (art. 48a).

Zmiany w innych ustawach

Konsekwencją wprowadzanych zmian w ustawie – Prawo geodezyjne i kartograficzne są zmiany określone w art. 2 i 3 ustawy. I tak, w art. 2 nowelizuje się art. 128 ustawy o postępowaniu administracyjnym w administracji, który ma na celu ułatwić prowadzenie egzekucji w drodze wykonania zastępczego w przypadku uchylania się zobowiązanych od wykonania nałożonych na nich obowiązków. Następnie w art. 3 znowelizowano 43 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane, poprzez rozszerzenie obowiązku wyznaczenia (tyczenia) oraz geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej o budynki, których budowa nie wymaga pozwolenia na budowę, a także o sieci telekomunikacyjne oraz kanalizację kablową, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 20a i 20b ustawy – Prawo budowlane, a także pompy ciepła, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 16 ustawy – Prawo budowlane.

Celem tej zmiany jest zapewnienie zgodności wszystkich budowanych sieci uzbrojenia terenu z dokumentacją projektową oraz zapewnienie źródeł informacji o wszystkich sieciach znajdujących się w trakcie budowy oraz wybudowanych.

Zmiana upoważnień do wydania aktów wykonawczych

W związku z wprowadzonymi zmianami polegającymi na uregulowaniu w ustawie materii przekazanej dotychczas do określenia w aktach wykonawczych, uchylone lub zmienione zostały upoważnienia do wydania rozporządzenia zawarte w następujących przepisach ustawy: art. 9, art. 10 ust. 5, art. 19 ust. 1 pkt 1, art. 19 ust. 1 pkt 3, pkt 5 i pkt 7 oraz w art. 28 ust. 2. Wobec powyższego zachodzi konieczność wydania nowych rozporządzeń, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 i art. 19 ust. 1 pkt 7 ustawy.

Przepisy przejściowe i końcowe

Przepisy art. 4-15 zawierają przepisy przejściowe umożliwiające płynne i bezpieczne wprowadzenie znowelizowanych przepisów w życie.

Na podstawie art. 5 ustawy ewidencja gruntów i budynków zostanie uzupełniona o nowe dane w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

W art. 6 postanowiono, że postępowania dyscyplinarne wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy prowadzone będą na podstawie przepisów dotychczasowych z uwzględnieniem, że w postępowaniach tych orzeka się kary, o których mowa w art. 46a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Przesądono także, że postępowania dyscyplinarne wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy zostaną umorzone jeżeli od chwili naruszenia art. 42 ust. 3 upłynęło pięć lat. W art. 7 przewidziano sposób postępowania z osobami ukaranymi karą zawieszenia wykonywania uprawnień zawodowych do czasu ponownego przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym, o której mowa w art. 46 ust. 1 pkt 4, która to kara została usunięta z nowego katalogu kar dyscyplinarnych określonego w art. 46.

W art. 8 przewidziano stosowanie nowych przepisów dotyczących zatarcia kar dyscyplinarnych w odniesieniu do prawomocnie orzeczonych, w dotychczasowym stanie prawnym, kar dyscyplinarnych.

Utrzymano czasowo w mocy niektóre rozporządzenia (art.14), określono regulacje związane z powołaniem po raz pierwszy komisji dyscyplinarnych (art. 9), dokonaniem pierwszej waloryzacji wysokości opłat (art. 10). W art. 12 określono zasadę pobierania opłaty w przypadku spraw już wszczętych i niezakończonych oraz w art. 13 ust. 1 określono reguły związane z udzieloną zgodą na rozpowszechnianie materiałów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, a także dotyczące wniosków o wydanie takiej zgody (art. 13 ust. 2).

W art. 16 określono, iż zmiany wejdą w życie z dniem 12 lipca 2014 r., tj. z upływem 12 miesięcy od opublikowania wyroku w sprawie K 30/12, z wyjątkiem przepisów dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej, uzupełnienia ewidencji gruntów i budynków oraz aktualizacji baz danych obiektów topograficznych, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) w związku z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, a także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Do projektu ustawy nie wpłynęło żadne zgłoszenie lobbingowe w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Nie zachodzi również konieczność przedkładania projektu rozporządzenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).